

Siedziba Sądu Rejonowego w Oświęcimiu - Dom Ślebarskich - okazały budynek w Rynku, spleta się z historią miasta i jego mieszkańców. Pierwszym właścicielem domu był ksiądz kanonik Michał Ślebarski, proboszcz parafii oświęcimskiej, także fundator kościoła filialnego we Włosienicy. Po księdzu kanoniku kamienicą zarządzali kolejno: Konstanty Ślebarski - radny Rady Miejskiej Oświęcimia i jego syn Michał - artysta malarz.

Znani

Przez dom Ślebarskich, którego część wynajmowano lokatorom, przewinęła się cała galeria ciekawych postaci. W latach 1830-1870 mieszkali tu m. in. adwokat Józef Borejko, Kazimierz Bernaciński - poborca podatkowy, Karol Spilman - asesor, Henryk Polaszek - właściciel apteki. Mieszkańcami kamienicy byli także Antoni i Barbara Szubertowie. Ich syn Leon Szubert, wybitnie uzdolniony artysta rzeźbiarz, zapisał się na kartach historii, mimo przedwczesnej śmierci. Jego twórczość została wy-czerpująco przedstawiona w Głosie Ziemi Oświęcimskiej nr 2/2003.

Na przypomnienie zasługuje także młodszy brat Leona, Awit Szubert, również nieprzeciętnie uzdolniony artystycznie. Awit przyszedł na świat 3 lipca 1837r., do chrztu podawał go ks. kan. Michał Ślebarski. Po ukończeniu nauki w szkole śred-

Konstanty Ślebarski, radny Rady Miejskiej Oświęcimia. Fotografia wykonana przez Awitę Szuberta pomiędzy 1867-1870 (zbiory prywatne).

niej rozpoczął studia na Wydziale Sztuk Pięknych ITP w Krakowie. W 1856r. otwiera się przed nim wspaniała perspektywa rozwoju artystycznego, kiedy to starszy brat Leon zabiera go do Włoch. W Rzymie dziewiętnastoletni Awit kształcił się w malarstwie pejzażowym. Trzy lata później ciężka choroba Leona zmusza go do przerwania studiów. We wrześniu 1859r. Awit przywozi umierającego brata do Oświęcimia. Nadal maluje, głównie pejzaże, robi również wystawy swoich prac. W tym

Fragment Domu Ślebarskich - obecnie siedziba Sądu Rejonowego w Oświęcimiu

Fot. AB czynie w Polsce zaczyna rozwijać się nowa sztuka przedstawiania obrazów. Są to początki fotografii. Nieco wcześniej w Paryżu, w 1839r., francuski artysta malarz Louis J. Daguerre wykonał pierwszą fotografię - obraz uzyskany na srebrnej blaszce. Później podobne „obrazy” uzyskane taką techniką nazwano dagerotypami. Pierwsze dagerotypy w Polsce wykonali prof. A. Radwański i prof. S. Kuczyński - fizyk, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Nieznani (2)

Awit Szubert ulega fascynacji fotografią i w 1860r. wyjeżdża do Wiednia, gdzie uczy się sztuki fotograficznej u znanych fotografików wiedeńskich Bohra i Angorera. Wraca do Galicji na wiadomość o wybuchu powstania styczniowego, bierze w nim czynny udział, pełniąc rolę kuriera. Po upadku powstania jeździ do Warszawy, Wilna i Wiednia, gdzie nawiązuje współpracę z najlepszymi zakładami fotograficznymi. W 1864r. zaczyna fotografować w Oświęcimiu. Pogarszający się stan zdrowia sprawia, że ponad rok spędza na kuracji w Szczawnicy, tam doskonalili swój warsztat. W 1867r. osiada na stałe w Krakowie, gdzie zakłada własny zakład fotograficzny.

Awit Szubert był artystą, fotografował więc głównie dzieła sztuki. Uwieczniał obrazy Siemiradzkiego, Kossaka, Grottgera i innych współczesnych mu artystów. W pracowni Jana Matejki sfotografował pierwszą wersję „Bitwy pod Grunwaldem”. Mistrz Matejko pod wrażeniem wyprawy na pola Grunwaldu przemalował niektóre fragmenty obrazu, o czym napisał: „Zmieniałem kilka rzeczy tak, że fotografia Szuberta,

zdzęta z obrazu przed paru miesiącami, już by nie przystała do oryginału.”

Niewątpliwie wrażliwość malarza pejzażysty miała wpływ na to, że Awit Szubert dał się poznać także jako znakomity fotografik pejzaży tatrzańskich. W zbiorach fotografii Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem znajdują się cenne zdjęcia Tatr, Pienin i Zakopanego jego autorstwa z 1870 i 1878r.

Mimo kłopotów ze zdrowiem pracował niezwykle intensywnie. Miarą jego osiągnięć artystycznych był udział w licznych wystawach w Wiedniu, Brukseli, Paryżu i Lwowie, gdzie zdobywał pierwsze nagrody i medale zasługi.

W historii fotografii zapisał się również jako znakomity portrecista wybitnych postaci. W zbiorach muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego znajduje się m. in. portret Heleny Modrzejewskiej wykonany w jego atelier.

Awit Szubert zmarł 27 maja 1919 roku w Szczawnicy, tam też został pochowany. Należał do czołówki polskich fotografików, jego zdjęcia wykorzystywano do wydawnictw albumowych, m. in. „Album Widoków Tatrzańskich” (1876) zawiera jego prace.

Andrzej Ślebarski

Nadruk reklamowy na odwrocie fotografii Awit Szuberta (zbiory prywatne)

Materiały źródłowe:

- Jerzy Koziański, „Fotografia Krakowska w latach 1840-1914” Wydawnictwo Literackie, Kraków 1978.
- M. Szypowska, „Grunwald przed stu laty”, Stolica, 1976, Nr 12, s. 5.
- Ewa Ferenc-Szydelko, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego-Roczniki Prawnicze Nr 11, 2000, s. 81.
- Głos Ziemi Oświęcimskiej, Nr 2, 2003.